

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

"WE PLEDGE ALLEGIANCE — OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III. CLEVELAND, O., PONDELJEK (MONDAY) SEPT. 20., 1920
Single Copy 3c Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879. ŠT. 222 (NO.) Posamezna številka 3c

Preiskava o bombni eksploziji se nadaljuje.

New York, 18. sept. — Po vodovodnih preiskavah mestne policije ter zveznih detektivov oziroma na bombno eksplozijo, v kateri je bilo ubitih 33 oseb, se je danes aretiralo nekega ruskega časnika, o katerem se misli, da je v zvezi z eksplozijo. Arretiralo se ga je kot nezahvalnega tujca in držalo se ga bo toliko časa, da se dožene, kakšni so njegovi opravi v New Yorku.

On priznava, da je bil na dan eksplozije v finančnem distriktu New Yorku, toda zanikava kako vednost ali zvezo z eksplozijo.

Oblasti pa na drugi strani trdijo, da je arretiracijo izvanredne važnosti, ker je prijatelj časnikar, ki je eden izmed poglavitnih odposlancev Ljeningovega režima.

Medtem pa se preiskave v mestu in širini dežele še vedno nadaljujejo.

Edward P. Fisher, ki je svoj prijatelj poslal svari- lne karte, se nahaja na poti v New York, da pojasni, na kakšen način je zvedel o namerani nesreči. Canadske oblasti so ga proglasile za nezdravim na duhu, ker trdi, da je potom teletipije prišel do tega, da je prijavil svoje prijatelje o prihajan- ju eksploziji.

New York, 19. sept. — Urad- ni ogledegašnega departmana- to pronašli več važnih stvari, o katerih se trdi, da bodo najbr- že pojasnile bombno eksplozijo, ki se je primerila v četrtki pred Morganovo banko. Kakšnega značaja so nove pronajdbe, ni sedaj javnosti ničesar znanega. Je samo toliko, da se je pri pregledovanju postavnih zalog eksplozivnih snovi v New Yorku pronašlo, da je veliko teh snovi izgubilo. Na kak način je to razkritje važno, se ne ve, toda uradni ogledegašnega depart- mana pravijo, da so vse svoje pronajdbe sporočili policiji, da na podlagi istih nadaljuje s preiskavo po svoji najboljši sodbi.

Danes popoldne se je pri are- tiranem ruskem časnikarju o- glašila neka ženska s pajčola- nim čez obraz. Svojega imena ni hotela povedati. Rekla je sa- mo, da je prijateljica aretirane- ga časnikarja. Dovolilo se ji je, da je govorila z njim pol ure. Ko je odhajala, se je izrazila, da ga je obiskala samo iz namena, da mu pomaga, kolikor je v nje- nih močeh.

Socialistični podpredsedniški kandidat o eksploziji.

San Jose, Cal., 19. sept. — Seymour Stedman, socialistični podpredsedniški kandidat, je danes tukaj z ozirom na eksplo- zijo pred Morganovo banko iz- javil, da je to čin nasilja, ki je vreden vsega zgražanja.

"Take metode ne storijo ni- česar dobrega in jih mora obža- rati vsako civilizirano člove- ško bitje," je dejal Stedman. To je delo slabotnih duhov, ka- čemu so ponorela zla sedanjega ekonomskega sistema. Toda sedanjega ekonomskega siste- ma, nič manj ne obžalujejo u- slednih teh napačnih metod kot drugi."

Mir med Rusijo in Finsko podpisan.

Stockholm, 19. sept. — Brzo- javka, ki je došla iz Helsingorsa pravi, da se bo jutri v Dorpatu med Rusijo in Finsko podpisal mir.

Riga, Letvija, 19. sept. — Po dvourni konferenci med M. Dombškim, načelnikom poljske mirovne delegacije, in M. Joffe- jem, načelnikom ruske mirovne delegacije, je M. Mlados, tajnik poljske delegacije, izjavil, da je zelo nemožno, da bodo boji med Rusi in Poljaki prenehali preje kot se pride do sporazuma glede osnovnih točk.

Izraža se mnenje, da bo delo konference, ki se mora zediti glede premirnih pogojev in se- staviti mirovno pogodbo, v veli- kem obsegu odvisno od vojaške situacije.

V ožgled dejstva, da je vojni položaj Poljakov sedaj še precej ugoden, in da so Poljaki pre- cej zamudili z dohodom, vse to ustvarja vtis, da bodo Poljaki pogajanja zavlačevali in bo vze- lo precej časa, predno bo prišlo do kakšnega sporazuma.

Poljaki najbrže ne bodo pri- volili v prenehanje sovražnosti toliko časa, da si na fronti usta- novijo tako bojno črto, ki jo bo lahko branili.

Pogajanja se bodo otvorila v torek. Otvoritveni govor bo dr- žal letski zunanji minister M. Meirymič. Pogajanjem bo predsedoval M. Dombški, ka- kor je bilo sklenjeno pri prvem sestanku v Minsku.

Včerajšnja konferenca se je vršila za zaprtimi vrati v tako- zvani hiši s črno glavo, ki je bi- la sezidana v štirinajstem sto- letju kot shajališče samskih tr- govcov.

M. Joffe se je pripeljal na konferenco v avtomobilu, ki je bil svoečasno last karja. M. ombški pa se je pripeljal v sta- ri kočiji, v kateri je bil vpre- žen en konj.

Stockholm, 19. sept. — "So- cial Demokraten" je prinesel članek, katerega je napisal so- vjetski zastopnik Leo Kamenev, v katerem slednji zagovarja pro- dajo dijamantov in vrednostnih kamnov od strani sovjetske vla- de, trdeč, da je bilo to potreb- no za dobavo tujezemskega kre- dita. Mr. Kamenov zanika, da je sam osebno imel kaj o- pravlja pri prodaji, toda pravi, da prodaja dragocenih kamnov v Rusiji ni nikakaj tajnost v ožgled dejstva, da se je vse bla- go nacionaliziralo. V članku je rečeno, da se državnih in kronskih draguljev ne ni nudi- lo na prodaj, kajti do sedaj je bilo dovolj onih, ki se jih je dobilo iz trgovin in privatnih virov.

Poljaki poročajo zmage.

Varšava, 18. sept. — Poljsko uradno poročilo pravi, da so poljske čete zasedle važno utrje- no mesto Luts, 40 milj vzhod- no od Vladimir Volhinski. Isto poročilo tudi pravi, da so Polja- ki dosegli več uspehov ob vsej 240 milj dolgi fronti. Poljske čete še vedno napredujejo vzhod- no od Vladimir Volhinski, južno- vzhodno od Brest-Litovska ter so zasedle mesti Porezkov in Čo- rostov. Zasedle so se tudi me- sta Kamien in Kaspirski, pri čemur so Poljaki dobili 1000 ujetnikov.

Beloruska sovjetska republika proklamirana.

Copenhagen, 18. sept. — Ve- sti iz Kovna pravijo, da je Bela- Rusija, ali Mala Rusija prokla-

Zaseganje tovarov v Italiji se nadaljuje.

Rim, 18. sept. — Trideset ti- soč delavcev v mestu Terni v južni Italiji, je zasedlo vse tam- kajšnje tovarne. To je eno iz- med najvažnejših industrijskih mest v deželi. Edino izjemo tvori tovarna Idros, ki je pod- kontrolo ameriških interesov.

Milan, 18. sept. — Pogajanja med delavci in tovarnarji se na- daljujejo baže zadovoljivo in dajejo upanje, da bo prišlo do sporazuma v sorazmerno krat- kem času.

Najvažnejša točka diskuzira- nja je ona, ki se tiče umakni- tve delavcev iz tovarov. Delav- ci so menda izjavili, da se bodo umaknili iz njih, če se jim plača za vse njihovo delo.

Dosedaj ni prišlo še do nika- kega sporazuma, koliko zviša- nje naj dobijo delavci. Delavci zahtevajo zvišanje sedmih lir, in 70 centimov, tovarnarji pa so pripravljani dati le 4 lire.

Ena izmed najvažnejših točk je tudi ona glede discipline v tovarnah. Tovarnarji nikako nečejo pripustiti, da bi imeli delavci kaj odločevati pri vpos- ljevanju ali odslavljenju delav- cev.

Delavci stojijo na stališču, da se bo vse te točke obravnavalo v poročilu, katero bo v kratkem predložil parlamentu ministrski predsednik. Delavci tudi zahte- vajo, da se jim plača celo plačo za ves čas, ko so imeli tovarne v svoji posesti, ako hočejo, da jim iste izročijo nazaj.

Milan, 19. sept. — Kovinarski delavci so danes sprejeli zviša- nje plače, znašajoče 4 lire na dan. Plača za delavce med 18. in 20. letom se zviša za 20 pro- centov manj, za otroke in žen- ske pa za 40 procentov. Tovar- narji so tudi privolili delavcem enotedensko počitnice vsako le- to. Delavci zahtevajo, da se zvišanje plače računa od 1. ju- lija naprej, tovarnarji pa so pri- volji plačati zvišanje le od sedaj naprej. Glede odpuščanja de- lavcev ni prišlo še do nikakega sporazuma. Delavci zahtevajo, da imajo tudi oni besedo pri od- slavljanju, tovarnarji pa se te- mu trdovratno zoperstavljajo.

— Kot je navada ob nedeljah, so tudi včeraj avtomobilske ne- sreče zahtevale nekaj novih žr- tev. V Clevelandu in okolici je bilo ubitih pet oseb, pet pa jih je dobilo smrtno nevarne po- škodbe.

mirala sovjetsko obliko vlade. Proklamirajo, katero so podpi- sali belo-ruski in litvinski ko- munisti in zastopniki delav- skih organizacij, je bila iz- dana v Minsku dne 7. septem- bra.

Boljševiški uspehi.

London, 18. sept. — Uradno boljševiško poročilo prejeto po brezčimnem brzjavi iz Moskve pravi:

"Boji v okrajih Bjelovi, Ez- škaja in Puštah se nadaljujejo z menajočimi uspehi. V okoli- ci Kobrina, blizu Brest-Litovska se boji nadaljujejo nam v pri- log. Učili smo močno avto- mobilsko kolono, ki je prodirala jugovzhodno od Kovela."

V petkovem poročilu, ki je došlo iz Moskve se poroča zma- go sovjetske mornarice nad Wranglovo v boju, ki se je vršil v Azovskem morju. Na suhem se priznava, da so bile sovjetske čete, v okolici Orijakova prisil- ljene umakniti se,

10.000 premogarjev proti povrnitvi na delo.

Hazleton, Pa., 18. sept. — Christ Golden, predsednik de- vetega distrikta U. M. of A. je danes naznanil, da je 10.000 pre- mogarjev Schuylkill okraja gla- sovalo, da ostanejo na "počitni- cah", dokler kompanije ne sprejmejo nazaj na delo vseh vodo-sesalnih delavcev, ognje- gascev in drugih, ki si plačani na mesec ter so zastavkali iz simpatije do rudarjev.

Golden pravi, da se bo stali- šče podjetnikov spoznalo v pon- deljek, ko se bodo slednji delavci prijavili na delo.

Vsi premogokopi okraja 9., kjer je zaposlenih 45.000 pre- mogarjev, so ostali danes za- prti.

Toda pričakuje se, da bode več premogokopov jutri začelo z obratovanjem, kajti rudarji o- nih unijskih podružnic, kjer so vodni in ognjegasni delavci o- stali na delu, se glasovali, da se vrnejo na delo.

Predsednik Hazleton premo- garskega okraja, Thomas Ken- nedy, je podal naznanilo, da so vse velike unijske podružnice v njegovem okraju glasovale, da se vrnejo na delo, vstaveši one v Panthe Creek dolini, ki štejejo 6000 mož.

LIJUBAVNA TRAGEDIJA.

Chicago, 19. sept. — Polurni spopad med dvema moškima, ki sta oba teknovala za ljubezen ene žene, se je končala s smr- tjo slabotnejšega izmed njiju, katerega je močnejši zadavil. Tragedija, katere se je završila v stanovanju Mrs. Jean Law- rence, je danes povzročila are- tacijsko Maxa Cohen, sina bogate- ga zlatarja, ki je obtožen da je zadavil Buckley Slavina, ki je bil po klicu trgovski zastopnik.

TRUPLO NAJDENO V GOZDU.

Akron, 19. sept. — Danes po- poldne je bilo najdeno v samot- nem gozdiču v bližini Wooster ave. truplo dobro oblečenega moškega z rano v prsni, ki je bila zadana s samokresom ali pa z nožem. Na roki ima tri prstane, in zlato uro v žepu. Truplo se je moralo nahajati v gozdu že najmanj štiri mesece, in jako težko bo dognati, kdo je bil mrtvi.

MUHE POVZROČILE SMRT 5 BIKOV.

Oklahoma City, Okla. — 19. sept. — Poročila, katere je pre- jel državni poljedelski urad, iz- kazujejo, da so roji muh napa- dili v Kay, Noble in Grant ogra- dih pet bikov in tako opikali, da so poginili. Živinoorejcem se je naročilo, da polijejo živali s surovim petrolejom in prepreči- jo nadaljne izgube.

JUGOSLAVIJA NE UMAKNE SVOJIH ČET IZ PLEBIS- CITNE ZONE.

Celovec, 18. sept. — Jugosla- vija neče umakniti svojih čet iz prve plebiscitne zone, niti neče reorganizirati svojega orožni- štvja kot zahteva plebiscitna ko- misija Jugoslovanske vlade ba- je tudi zamenja pripravljane glasovalnih listin in da se bo vsled tega morda ljudsko gla- sovanje zavleklo, dokler se situ- cija ne izboljša.

Premogovna kriza v Evropi.

Pariz, Francija. — (Piše Max Worth.) — Amerikanec, kate- rega moti pri udobnem čitanju novin vest, da je premog zopet poskočil 25c pri toni, more ko- maj zadostno simpatizirati s prebivalci centralne in zapadne Evrope, ki se nahajajo na pra- gu zime, cena premogu pa bo to zimo malo manj kot \$100 to- na.

Človeku je možno dobiti neko- liko pojma o resnosti položaja, ako se vzame v poštev dejstvo, da je konferenca v Spa, ki se je sešla z namenom, da sklepa gle- de odškodnine in razoroženja, posvetila premogovnemu vpra- šanju osem dni svojega zbora- vanja. Francija se je najbolj zanimala za to vprašanje, toda tudi vse druge države so bolj ali manj prizadete. Evropi pri- manjkuje premoga, in neglede na to, kako si državni prizade- vajo, pa niso v stanu izpopol- niti te vrzeli v teku par mese- cev, ki jih še imamo do zime.

Dva faktorja sta na delu, da preprečita normalno produkcijo premoga v rudarskih okrajih Evrope. V prvi vrsti se je pro- dukcija premoga zelo znižala vsled zanemarjenja mašinerije in ker se ni oziralo na vse nor- malne naredbe, ker hotelo se je v prvi vrsti doseči čim višjo produkcijo. Pri tem pa se je pozabljalo na zle posledice. Te- komi vojne se ni ničesar popra- villo ali nadomestilo z novim, in kot posledica se je produkcija v nekaterih najboljših evropskih premogorovih znižala za polo- vico.

Poleg tega, pa se je med pre- mogarji tekmovalno razvil tu- di neki nov duh, ki stremi po neodvisnosti. Premogarska me- sta so povečini majhna in v njih se navadno ne nahajajo druge industrije. Življenje pre- mogarjev je tako, da živijo v ozkem medsebojnem stiku. Za- to so premogarske naselbine lo- gična središča industrijskega unionizma, ki je zgrajen na skupni solidarnosti vseh onih ki delajo. Kopanje premoga ni nikakaj prijetno opravilo. Toda dosedaj ni bila premogarjem še nikdar dana prilika, da bi poka- zali svojo važnost. Vojna s svojimi izrednimi zahtevami po premogu je dala premogarjem priliko, da čutijo svojo veliko moč.

Zato pa je danes najti po ev- ropških naselbinah najtrdnjše delavsko solidarnost, in dokaz temu je viden v vlogi, ki so jo igrali premogarji v stiskah za- dnjih dveh let. Premogarji v Ev- ropi ni več suženj, ki se ga laho- ko poze na delo. On čuti, da je tako močan, da se mora poni- žati do njega celo vlada in ga prositi milosti. Zato producira premog samo kadar se mu zdi umestno, drugače pa čaka.

Poleg vsega tega je produkcijo znižalo tudi uničenje nekaterih najbogatejših premogarskih po- krajajev za časa vojne. Položaj je torej jase. Tu obstoja sku- pina kapitalističnih držav, kate- rih življenje je odvisno od ma- šinerije, katere goni premog, medtem ko pa ni premoga za to mašinerijo.

Glasom mirovne pogodbe ima Nemčija izročiti 40.000.000 ton premoga na leto. Od te količine ga ima preskrbeti samo Fran- cija 24.000.000 ton. Pod dolo- čbami konferenc v Spa se ta ko- ličina, ki jo ima dobiti Francija, zniža za eno tretjino. Toda ce-

Rusija ne odneha od mirovnega prizadevanja.

New York, N. Y. — Iz uredni- škega članka, katerega prinaša neka tekoča številka uradnega organa moskovske vlade "Sov- jetska Rusija" je razvidno, da se ruski narod ne bo belil glave glede note, katero je poslala a- meriška vlada pred nedavnim časom italijanskemu poslaniku glede sovjetske Rusije. Iz do- tičnega članka moskovskega li- sta posnemamo sledeče:

"Važnost tega dokumenta ne- tiči toliko v tem, da se ponovno povdarja sovražnost ameriške vlade napram sovjetski vladi, temveč v tem, da se v njem iz- raža namen Zedinjenih držav, da se odtrga od svojih evrop- skih zaveznikov v kolikor se ti- če azijskih zadev. S to noto se postavljajo Zedinjene države v direktno opozicijo napram An- glij, Italiji in Japoniki.

"Dasiravno sovjetska Rusija ni direktno prizadeta od tega ponovnega izraza stališča ame- riške vlade, pa vendar občutno globoko razočaranje, katero bo- do občutili delavci vsepovsod, da so se namreč zastopniki ameri- škega naroda tako nepreklicno postavili v opozicijo aspiracijam svetovnega delavstva, ki želi sa- mo miru in svobodo izpod zati- ranja.

To razočaranje bo tem ostrej- še v ožgled dejstva, da prihaja v trenutku, ko so evropske vlade pod pritiskom delavskih zahtev, pričele kazati znake, da hočejo preurediti svoje krivične sodbe in pričeti s politiko po- ravnave.

"Toda evropske mase bodo naredile mir navzlic nenasitnim ambicijam njih vladarjev in nav- zlice vmešavanju ameriške vla- de. Stališče ameriške vlade bo evropskim reakcionarjem da- lo morda temporarnega poguma, podaljšalo bo morda prelivanje krvi in uničevanje za nekoliko dalj časa, toda odvrnilo ne bo evropskega delavstva od njego- vega namena, da doseže mir in svobodo.

"Se veliko manj pa more od- vrtniti rusko ljudstvo od njego- vega sklepa, da brani revolucijo proti vsem napadom. Navno upanje, ki se ponekod izraža, da bo ta nota morda imela kaj vpli- va na namene in akcije ruskega ljudstva, zamore biti le posledič- ka nepoznanja faktov.

"Domače zadeve ruskega na- roda, katerih se dotika ameriška nota, se po pravici čisto ne ti- čajo ameriške vlade, in mi se ne maramo spuščati v razgovore z ameriškiimi državnimi uradniki glede zadev, o katerih so tako slabo informirani."

"Mi moramo posebni zavrniti princip, katerega se naglašja v tej noti, da je priznanje kake države namreč odvisno od nje- nega socialnega sestava ali po- litičnih principov. Nobena vlada še ni upostavljala svojih ino- stranskih vezi na tej podlagi."

"Ruska socialistična repu- blika je ponovno nudila ustano- vitev prijateljskih ekonomskih in političnih odnošajev s tujimi vladami, s katerih principi in nortanjo sestavo nima, sov- jetska vlada najmanjše simpa- tije. Pri upostavitvi odnošajev s kapitalističnimi državami, kar lo pod sedanjim pogojem bodo nemške industrije resno prizade- te, in 1.700.000 na mesec tu- di ne bo rešilo Francije tekmo- prihodnje zime.

Palmer zopet na delu.

Washington, 18. sept. — Kot se poroča iz uradnih krogov, bo glavni justični tajnik Palmer pri otvoritvi kongresnega zase- danja v decembru priporočal kongresu v svojem poročilu spre- jem strožjih postav proti ak- tivnostim radikalcev.

Do tega sklepa je Palmerja menda privela eksplozija bom- be pred Morganovo banko v New Yorku.

Palmer pravi, da so doseda- nji zakoni posebno nezadostni z ozirom na one osebe, ki so ame- riški državljani, toda aktivni v radikalnem gibanju.

ŽETEV V JUGOSLAVIJI.

"Commerce Reports" z dne 3. t. m. prinaša izvestje ameriške- ga konzula K. S. Patton-a v Belgradu o žetvi v Jugoslaviji. Poročilo se glasi:

Prvi rezultati žetve ne potr- jujejo poročila o neobičajno ve- liki žetvi. Na več krajih je ži- to smetno, posebno v Banatu.

Teža po hektolitr (26,417 galon) znaša samo 60 kilogra- moy (132 funtov) proti 90 kg. (198 funtov) v prejšnjih letih. V virovitičkem okraju je žetev nepovoljna, ker se je na vsakem aktru pridelalo samo 5 do 6 kvin- talov.

Prerokovalo se je tudi, da bo letina sliv zelo izvrstna; tudi v tej industriji pogoj niso nor- malni, ker se nahajajo peči za sušenje v veliki večini v takem stanju, da se ne morejo rabiti. Da se tem razmeram odpomore, je poljedelsko ministrstvo skle- nilo dati 500 dinarjev (okoli \$28.00) vsakemu proizvajalcu, čegar peč ni v dobrem stanju. Poleg tega se jim bo dal brez- plačno material za gradnjo in popravilo peči za sušenje. Vlada pa je tudi naročila 500 moder- nih peči za Slavonijo. Strokov- njaki so preračunali, da bo zna- šal letošnji izvoz suhih češčlj iz te kraljevine 12.000 vagonov, ali 120.000 ton.

PROFESOR OBDOJEN NA 16 LET ZAPORA VSLED RAZ- ŽALJENJA VELIČANSTVA.

Valencija, Špansko, 18. sept. — Danes je bil tukaj obsojen na 16 let ječe vsled razžaljenja veličanstva. Obtožen je, da je napisal tri članke, naperjene proti monarhiji.

je ta vlada napravila že ponovno in je še vedno pripravljena sto- riti v splošnem, se naj niti za en trenutek ne misli, da s tem odobravamo socialni sestav ali politične ideale onih držav. Mi ne zahtevamo od njih, da odo- bravajo naše ustanove, niti ne morejo one zahtevati, da mi o- dobravamo njihove."

"Upanje, katero je gojila so- vjetska vlada, da se bo namreč v kratkem ustvarijo prijateljs- ke odnošaje med Rusijo in A- meriko, je s to uradno izjavo de- finitivno uničeno. Ruska vlada ne more privoliti v obnovitev trgovskih odnošajev, dokler o- stane stališče vlade tako, kot je izraženo v tem dokumentu."

"Jasno je, da so sedanji vstva- ritelji tujezemske politike. Ze- dinjenih držav nepreklicno sov- razni ruski vladi. To dejstvo pa ne uniči našega zaupanja, da ni nikakega konflikta, temveč sa- mo simpatija in identičnost in- teresov med masami ameriške- ga ljudstva in njih so-delavci v Rusiji."

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.
 SUBSCRIPTION RATES:
 By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
 Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
 3 mo. \$2.00.
 United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
 Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
 POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastnie in izdaja za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
 6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.

CLEVELAND, O., PONDELJEK (MONDAY) SEPT. 20., 1920

104

ITALJANSKI SOCIALISTI PROTI NASILJU V OKUPIRANIH KRAJIH.

Ze večkrat smo imeli priliko čitati v ameriških kot starokrajških reakcionarnih slov. listih napade na slovenske in italijanske socialiste v Primorju, dolžec jih simpatij z italijansko kraljevo vlado. Da to ni resnica, navajamo tu članek "Proti reakcionarnemu režimu in nasilju", katerega je prinesla tržaška "Edinost" z dne 27. avgusta:

Pod tem naslovom poroča "Lavoratore" z dne 24. avgusta, da so strankina pokrajinska eksekutiva in vodilni pokrajinski odbori — nujno sklicani v sejo — sklenili sklicati za prihodnjo nedeljo vse socialistične sekcije v Julijski Benečiji v proti "neznosljivemu političnemu položaju, kakor ga ustvarja neizpremenjena vojaška uzda."

Ta sklep pospremlja "Lavoratore" s sledečimi pripombami:

Treba enkrat napraviti konec z vojno uzdo: z odredbami in izrednimi sodnijami, z nasilji in zabranami; aretacijami in političnimi obsodbami. Ne more se tajiti; mi imamo dve vladi: vojaško in civilno. Dogajaja se, da ena podira, kar je druga napravila — ali pa, da ena molči, da more druga delati. Vojaška vlada; posluša s sabljo. Ne razume socializma in ga hoče uničiti z vsemi sredstvi.

Nadaljevanje naglašja socialno-demokratsko glasilo, kako da bi hotela sedanja vladavina porušiti vse socialistične naprave, smatrajoč socializem kot izdajalski. Ne dovoljujejo se socialistične manifestacije. Če si socialist, pomenja, da si zločinec. Vojaška vladovina ni in ne more biti tolerantna. Ni in ne more biti za oportunistično bistroidno politiko. Je in mora biti za nasilno politiko ostrega rezila. Če ne zadošča ena odredba, sledi druga. Če ne zadošča ena, sledi drugi. Boj je to brez odmora — do skrajnosti. Vojaška vlada ne razpravlja; odloča, odreja in napoveduje.

Potem vprašuje "Lavoratore": so-li ti časi za vojaško vlado? Ali ni marveč čas, ko naj bi se bolj upoštevala moč proletarska? Mi nimamo nobenega zaupanja tudi do civilne vlade. Ali, kaj naj rečemo, k temu, da je poleg te vlade še druga, ki se, prežeč, drži v senci, in ki si vse upa, ker si sme vse upati. Ni je inicijative, ni

ukrepov, ni ničesar, ne da bi vojaška vlada polisnila svojega prsta vmes. Često se vojaška vlada postavlja nad civilno — in to tudi v nevojaskih stvareh. Vojaški vladni ni v navado, da bi ubogala, ampak ukazuje. Je diktator, je absolutist v najpopolnejšem pomenu besede. Ta vlada s svojimi strogimi odredbami, s svojo reakcionarno politiko, je v največji meri vznemirila prebivalstvo v "Julijski Benečiji". Po petih letih odločnega vojaškega režima avstrijskega, režima gladi, je to prebivalstvo pričakovalo pač drugačnega režima, drugačne politike, posebno pa drugačnega takta. Ali vojaška vlada je prišla semkaj kakor v sovražno, kakor v okupacijsko deželo, ki jo treba držati na uzdi z železjem in ognjem, z izjemnimi odredbami, izjemno sodnijo; to je: s sistemom terorja. Naše prebivalstvo bi bilo zaslužilo pač kaj drugega. To ni nikaka zemlja — barbarov! Tu je strankarska borba od strani delavstva vsikdar poštena in lojalna; z odprtim vizirjem. Čemu nam prihajate s podtikanjem zarot in komplotov? Čemu to, da hočete v vsakem našem činu, v vsaki naši akciji videti ma never v prilog slovanskemu nacionalizmu?! S tem daje le kričeč dokaz, da nič ne razumete naših stvari. Mi smo sovražniki vsem nacionalizmom. Poprej, med in po vojni smo mi z vsemi svojimi močmi pobijali slovanski nacionalizem, istotako, kakor smo italijanskega. Čitajte le slovanske liste: ni je besede tam, ki ne bi bila naperjena proti nam. To pomešavanje nas z našimi sovražniki mora le ogorčati delavske mase. Naša stranka je napostejša v "Julijski Benečiji".

"Zaključujoč zahteva "Lavoratore": svobodo gibanja, združevanja in manifestiranja; odpro naj se političnim žrtvam vrata ječ; naj se odpravi vojna sodnija; naj se s pomilostitvijo izbrišejo obsodbe radi političnih deliktov; naj se odpravi vojaška uzda, ki uničuje vsako energijo, ki strašno pritiska vsa javno življenje; naj se odrede upravne in politične volitve: hočemo biti državljani, ne pa podložniki ali sluge!

Pozdravljamo uvodoma omenjeni sklep eksekutivne in vodilnih odborov socialistične stranke. Pritrjamo označbi sedanjega režima, ki jo podaje "Lavoratore". Izpregovoril je pošteno in skrajno potrebno besedo. Ne moremo mu pa pritrjati, ko piše tako, kakor da bi sedanja vladavina le v socialistični stranki izbirala svoje žrtve. Tudi naš življenj na tem ozemlju občuti ostrino sablje; tudi njega pritiska uzda; tudi njemu je zabranjen vsak svobodni dih; tudi v kožo našega življa režejo razne izjemne odredbe in ukazi; tudi v naših vrstah se izvajajo aretacije; tudi naš življenj bi hotel ta režim odpraviti. Tudi naša stranka je poštena in lojalna, ker se odprto bori za pravice svojega naroda. In to ob še hujših okoliščinah iz razloga, da je vodstvo socialistične stranke v italijanskih rokah. To je: režim je nasproten socializmu le iz socialno-političnih, nam pa tudi iz v prvi vrsti iz narodnih! In ta režim je nacionalističen do skrajnosti. Ravno zato pa priznavamo radi in brez pridržkov, da dela režim socialistični stranki najhujšo krivico s tem, da jo meša s "Slovanskim nacionalizmom." Ali, istotako in še hujšo krivico dela socialistična stranka nam s tem, da naš nacionalizem meče v en koš z italijanskim. Ali naj bi zapeli tu zopet tisto staro, tolikokrat opetovano pesem, ki pa ostaja vsikdar brez učinka pri naših socialistih? Ali naj jim zopet predočimo neoporečno dejstvo, da so tu italijanski nacionalisti go-

spodovalna stranka, ki more nebrzdano dajati duška svojemu nacionalnemu pohlepu, svojim napadalnim nameram, dočim smo mi obsojeni v obupno obrambo najelementarnejših pravic, svojega naroda, v obupnem boju za nago nacionalno ekzistenco? To vedno podtikanje našega obrambnega nacionalizma — ki noče ničesar, kar je tujega in ne zahteva ničesar na škodo drugega naroda — v en koš z italijanskim, vendar ni — oprostite! lojalno! Eno pa vendar spaja nas in socialiste: tišočkrat opravičeno obsojanje režima, in pa želja, da bi še enkrat prišli tja ven na solnce svobode in neoviranega političnega uveljavljanja..

V dnevih velikih odločitev.

Pred nekoliko dnevi so se pojavili v beligradskih in zagrebških listih glasovi, ki so povsem opravičeno vznemirili javno mnenje in najširše narodne sloje, ki so jim živci itak že pretreseni. Mislimo namreč glasove o posredovanju države Jugoslovenov proti Rusiji. Beligradske novice so pred nekoliko dnevi, četudi indirektno, pa vendar dovolj jasno govorile, da bi ententni krogi na vsak način hoteli zavleči državo SHS k oboroženemu posredovanju proti sovetjski Rusiji. Posebno se je v tem zmislu komentiral intimni zadržek pri g. Vesniću, ki sta se ga udeležila francoski poslanik in ruski (neboljševski) poslanik Stradman. O tem sestanku je bilo javljeno potom poluradnih agencij, da ima važen političen pomen, ker so razpravljali o vnanjih političnih vprašanjih. Kaka vnanja politična vprašanja so bila to, je razvidno že po prisotnosti ličnosti samih. Razgovor se je moral gotovo sukati okolo najaktualnejših političnih dogodkih; a to so rusko-poljski, ali bolje rečeno: rusko-ententni spor. Da je pri tem zastopnik ruske vlade (ki g. Vesnić niti ententa sama ni priznala kot take) moral vendar — pa naj bo tudi le mimogrede — apelirati na predstavitelja SHS, naj stori vse, kar more, da pomore njegovi družbi v tej zadregi — to je po vsem naravno. Da pa je njegov protektor (ki ravno sedaj izgublja svojega varovanca na severu) moral to prošnjo podpreti, pa bilo s katerimkoli argumenti — to je tudi naravno. Naj bo, kakor hoče: taki glasovi so se čuli. A naš pregovor pravi: "Kar govore na trgu, je bilo ali bo."

Ententa je v svoji borbi z Rusijo doživela poraz tako v vojaškem kakor v diplomatskem pogledu. Prišlo je že tako daleč, da mora ententa po silni razmeri privoliti v novo mirovno konferenco, ki se je udeležiti tudi Rusija in na kateri se gotovo dobro izkoristirajo dosedanje mirne določbe entente. Najusodnejše pa je za entento to, da na to novo mirovno konferenco ne bo mogla priti več s tako zmagovalsko gesto, kakor je šla na posredovanja v Pariz, ker Rusija danes ni poražena, kakor je bila Nemčija, pred letom dni, marveč je Rusija de facto zmagovalka; ententa ne pride na novo konferenco edinstvena, ker je stališče njenih članov napram ruskemu vprašanju diametralno navskrižno. Dočim Anglija in Italija po silni razmeri kažejo pomirljive tendence, pa se Francija, kakor se zdi, ne more sprijazniti z novim stanjem stvari, pak išče še vedno novih sotrudnikov v borbi proti sovetjski Rusiji. Zdi se, da so njena prizadevanja v Romunski padla na plodna tla, kar pa je povsem razumljivo, ker svobodna, demokratska in močna Rusija, ki se že prikazuje — četudi še nejasno v sovjetskem kaosu — pomenja smrt za srednjeveške bojarske sisteme. Poleg Romunsk je bila po francoskem računju, najvrednejša sodelovalka na njenem protiruskem delu — Jugoslavija.

No, tu so se francoski diplomati prevarili. Ponavljamo, da ne vemo, kaj je g. Vesnić izjavil na svojem prijateljskem pomenku ententnim izvrševateljem. Dasi se je g. Vesnić še le pred malo meseci povrnil v domovino po večletnem bivanju v Parizu, da morda ni dovolj počen o vseh razmerah v Jugoslaviji in o razpoloženju v narodu; vendar je moral kot človek našega plemena intuitivno slutiti, da v vsakem, in tudi najmanjše zavestnem Jugoslovenu živi čustvo Slovanstva, ki mu ne daje, da bi niti mislil na borbo z največjim in najdražjim bratom — velikim ruskim narodom.

Ruski narod je preživljal težko krizo, toda — ako nas ne varajo znamenja — je to težko krizo že prebolel in simptomi zdravljenja so tu! Ako bi Jugoslavija je poklical natakario "na pametno besedo" k sebi.

"Poglejte jih — tako so pijani, da ne more nobeden domov. Kaj mislite, ko bi jih pustili tu?" "Vseh že ne," je odločila natakario. "Gospodarja spravim v njegovo posteljo, vaš oče in Smole lahko na klopi prespita svojo pijanost, druge pa nesiva na cesto — naj jim policaji naprej pomagajo."

"Tomaž je bil tudi s tem zadovoljen in je natakario pomagal znesti pet pijanih mož pred hišo. Posadil jih je tako, da so sloneli ob zidu. Pomagal je tudi Luki Magarcu v posteljo in položil Boltežarja in Smoleta z veliko nežnostjo na klop. Pri ti priliki je vzel Boltežarju ključke do skrinje, v kateri je bila spravljena zapuščina Neže Krmežljavke.

"Če bi se moj oče in Smole ponoči prebudila — hm, pustite luč goreti in postavite jima na mizo štefan vode in štefan vina."

Tako je ob slovesu naročil Tomaž natakario in ko je bil poravnat še ostanek računa, je veselega srca odšel iz Magarčeve krčme in ženketal z Boltežarjevimi ključki, kakor bi bili sami tolarji.

Ob zidu so sedeč na tleh sloneli pijanci in smrčali. Tomaž je ravno razmišljal, ali bi jim zamenjal kloboke ali jim sezul in skrli čevlje, ko je zaslišal izza vogala enakomerne korake. Trenotek pozneje se je prikazal redar.

"Kaj pa to pomeni?" je vprašal, videč pijane jogle ob zidu.

"Domu ne morejo," mu je pojasnil Tomaž. "Ravnokar so jih znosili in Magarčeve gostilne."

Redar je stopil k zidu, je prvega pijanca začel stresati in ko je videl, da se je prebudil, je nanj zapil:

"Kaj pa delate tukaj?"

Pijancu se je zakolalo, pogledal je redarja debelo in zaklical:

"Nesramnost! Ali vas kaj briga, kaj tu delam? Saj jaz tudi vas ne vprašam, kaj tu delate."

konferenco, ki se je udeležiti tudi Rusija in na kateri se gotovo dobro izkoristirajo dosedanje mirne določbe entente. Najusodnejše pa je za entento to, da na to novo mirovno konferenco ne bo mogla priti več s tako zmagovalsko gesto, kakor je šla na posredovanja v Pariz, ker Rusija danes ni poražena, kakor je bila Nemčija, pred letom dni, marveč je Rusija de facto zmagovalka; ententa ne pride na novo konferenco edinstvena, ker je stališče njenih članov napram ruskemu vprašanju diametralno navskrižno. Dočim Anglija in Italija po silni razmeri kažejo pomirljive tendence, pa se Francija, kakor se zdi, ne more sprijazniti z novim stanjem stvari, pak išče še vedno novih sotrudnikov v borbi proti sovetjski Rusiji. Zdi se, da so njena prizadevanja v Romunski padla na plodna tla, kar pa je povsem razumljivo, ker svobodna, demokratska in močna Rusija, ki se že prikazuje — četudi še nejasno v sovjetskem kaosu — pomenja smrt za srednjeveške bojarske sisteme. Poleg Romunsk je bila po francoskem računju, najvrednejša sodelovalka na njenem protiruskem delu — Jugoslavija.

No, tu so se francoski diplomati prevarili. Ponavljamo, da ne vemo, kaj je g. Vesnić izjavil na svojem prijateljskem pomenku ententnim izvrševateljem. Dasi se je g. Vesnić še le pred malo meseci povrnil v domovino po večletnem bivanju v Parizu, da morda ni dovolj počen o vseh razmerah v Jugoslaviji in o razpoloženju v narodu; vendar je moral kot človek našega plemena intuitivno slutiti, da v vsakem, in tudi najmanjše zavestnem Jugoslovenu živi čustvo Slovanstva, ki mu ne daje, da bi niti mislil na borbo z največjim in najdražjim bratom — velikim ruskim narodom.

Ruski narod je preživljal težko krizo, toda — ako nas ne varajo znamenja — je to težko krizo že prebolel in simptomi zdravljenja so tu! Ako bi Jugoslavija je poklical natakario "na pametno besedo" k sebi.

"Poglejte jih — tako so pijani, da ne more nobeden domov. Kaj mislite, ko bi jih pustili tu?" "Vseh že ne," je odločila natakario. "Gospodarja spravim v njegovo posteljo, vaš oče in Smole lahko na klopi prespita svojo pijanost, druge pa nesiva na cesto — naj jim policaji naprej pomagajo."

"Tomaž je bil tudi s tem zadovoljen in je natakario pomagal znesti pet pijanih mož pred hišo. Posadil jih je tako, da so sloneli ob zidu. Pomagal je tudi Luki Magarcu v posteljo in položil Boltežarja in Smoleta z veliko nežnostjo na klop. Pri ti priliki je vzel Boltežarju ključke do skrinje, v kateri je bila spravljena zapuščina Neže Krmežljavke.

"Če bi se moj oče in Smole ponoči prebudila — hm, pustite luč goreti in postavite jima na mizo štefan vode in štefan vina."

Tako je ob slovesu naročil Tomaž natakario in ko je bil poravnat še ostanek računa, je veselega srca odšel iz Magarčeve krčme in ženketal z Boltežarjevimi ključki, kakor bi bili sami tolarji.

Ob zidu so sedeč na tleh sloneli pijanci in smrčali. Tomaž je ravno razmišljal, ali bi jim zamenjal kloboke ali jim sezul in skrli čevlje, ko je zaslišal izza vogala enakomerne korake. Trenotek pozneje se je prikazal redar.

"Kaj pa to pomeni?" je vprašal, videč pijane jogle ob zidu.

"Domu ne morejo," mu je pojasnil Tomaž. "Ravnokar so jih znosili in Magarčeve gostilne."

Redar je stopil k zidu, je prvega pijanca začel stresati in ko je videl, da se je prebudil, je nanj zapil:

"Kaj pa delate tukaj?"

Pijancu se je zakolalo, pogledal je redarja debelo in zaklical:

"Nesramnost! Ali vas kaj briga, kaj tu delam? Saj jaz tudi vas ne vprašam, kaj tu delate."

"Slišite — ali hočete morda v špekamro?" "Zakaj ne — če se dobi tam črna kava."

Redar je poskušal svojo srečo tudi pri drugih pijancih. Prebudil jih je pač, a naprej niso mogli, so kar popadli, dva pa sta začela kričati in peti in enkrat se je iz gostilniške sobe Luke Magarce slišalo tuljenje in je začel na okno razbijati Boltežar in cati na pomoč, češ, da ga hočejo bele miši snesti.

Tedaj je pa Tomaž izdajalsko zapustil ubogo redarja in je pobegnil domov. Vzel je iz očetove skrinje škatljo, polno vsakovrstnih pisanih, ter jo nesel v svojo skoromno podstrešno sobico.

"Nekaj ur imam le časa, da vse to pregledam — predno se oče stregne, bo delo že davno končano."

Tomaž se je takoj lotil dela. Razvrstil je pisane po podpisih in jih potem čital, ter si obenem zabavljaval glave podatke. Mnogo je bilo teh pisem in vseh so bila tudi prav zanimiva in vsa so bila očividno sana od duhovskih rok. Samo razločnega podpisu ni bilo nikjer. Vsa pisma so bila le podpisana "Tvoj prijatelj" — "Tvoj prijatelj Anton" — "Pozdravi te Matevž" — pravega imena ali celo naslova ni bilo nikjer.

"Na srečo so ohranjeni zavitki s poštnimi pečati," je govoril Tomaž. "Moji očetje so bili previdni. Noben se ni podpisal in nobeden ni zapisal ne kraja, ne datuma. A po zavitkih in poštnih pečatih bom dosegel čas in kraj — po pisavi in krstnem imenu pa se pišečveo. Ne boste mi ušli, moji ljubljani očetje."

Tomaž je neutrudno delal vso noč. Prestudiral je vsa pisma in vse kar je smatral za potrebno, zabavljaje. Bil je že dan, ko je pisma nesel nazaj v Boltežarjevo skrinjo in legel k počitku, mrmrajajoč:

"Kataster svojih očetov bom napravil — na polni lagi teh pisem bom dognal osebe — in potem jih bom oskubil — le škoda, da nisem našel ne enega pisane Joska Mreina, fajmostra šentjanskega."

Skoro ves dan je Tomaž prespal in spal bi bil še dalje, da ga ni prebudilo energično trkanje na vrata.

gosloveni danes posređovali v ruskih razmerah, bi bilo to izdajstvo proti Slovanstvu in proti — sebi!

Danes, ko je ententa v zagoni, ima zopet lepih besed in svetov za Jugovene. Ti pa ne morejo občutiti preveč hvaležnosti napram ententi. Grenka prošlost in še težja sedanost — jim ne dovoljujeta tega. Preveč je bilo "zavezniske" hinavščine! Preveč jugoslovenske krvi se je prelilo za tujinske interese. Jugosloveni so dobili pretežek udar, da bi šli še enkrat v ogenj, po kostanj — za druge. Po letnem natezanju ententa so rešila jadranskega vprašanja, ki je življensko potrebno. Njihovih številnih konferencah ni nemo in hladno šla preko zahtev prošelj in zaklinjanja Jugoslovenov. Danes pa se ententa nepet začenja spominjati našega plemena, ali — zastoj! Prihaja nova mirovna konferenca in na tej bo tudi Rusija reševala jugoslovenska vprašanja.

Angleži so hladni računarji. Ko gre za njihovo korist, ne poznajo sentimentalnosti. Oni danes radi nudijo roko tudi tistim, ki so mu bili včeraj sovražniki, če jim to kaže. Z neverjetno lahko pozabljajo na to, kar je bilo včeraj, to treba misliti in računati, kaj bo jutri! Zato presojačo rusko vprašanje dana drugega, nego pa nepremisljen, vročelniki Francozi. In v tako praktično politiko jih silijo tudi mogočni — ameriški stranci. Porodil v včerajšnjem izdajstvu so posneli čitatelji, na kako stališče se postavlja Amerika — pram rusko-poljskemu sporu. Američani izjavljajo, da poznajo čustva Rusije, da vedo, da se bori za svojo obrambo. Naglašajo, da ne odgovorja dejstvu, če se današnja ruska vojska znača za boljševiško zato, kar je Ljening na čelu ruske vlade. To da je marveč narodna vojska, ki jo vodijo stari narodni generali. Nadaljnje vesti izjavljajo, da bo ameriška vlada v sprotovala vsem ukrepom, ki so bili usmereni na odprto vojno proti Rusiji. Razlika med položaji Amerike in onim Anglije je le ta, da je ta poslednja vezana s šovenistično Francijo, dočim ima Amerika povsem svobodne roke!

"Edinost"

Biznesman: "Zakaj neki bedasti pesniki začnajo tako ko svojih verz s tisti brezupno besedo "Oh!"?"

Pesnik: Jaz pa bi rad vedel, zakaj biznesmani pričnajo svoja pisma z ravno tako brezupno pomembno frazo: "Moj dragi gospod!"

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

V.

Zopet je sedel Tomaž za svojo mizo v katoliškem gospodarskem zavodu. A držal se je vedno jezno in metal je sovražne poglede na ravnatelja.

"Vi me hočete telesno in duševno uničiti," je govoril Tomaž ravnatelju. "V sedmih dneh sem izvršil revizijo, za katero bi vsak drugi rabil tri tedne. Ne samo, da sem vse v red spravil, tudi iztržil sem vse. Konsum je rešen. In zdaj, ko se niti prespal nisem, naj grem že zopet in kar na drugi konec dežele?"

"Kar vam ukažem, morate izpolniti," je velel ravnatelj z nenavadno energijo, kajti bal se je, da bi se Tomaž zopet začel bližati njegovi ženi. "Jutri morate odpotovati."

"Se tisti, ki je na smrt obsojen, sme apelirati na višjo instanco, jaz naj bom pa popolnoma brezpraven?" Tomaž se je dvignil iz mize in je segel po svojem kloboku. "Dovolite, da si preskrbim zdravniško priporočilo in je predložim načelstvu. Kadar bo zdravnik dovolil, da grem na potovanje, se pa zopet oglašim v pisarni. Vzemite na znanje gospod ravnatelj, da sem bolan."

In Tomaž je z roko pozdravil ravnatelja in svoje tovariše, pomežikal tipkarici Filipini in je odšel iz pisarne.

"Če me zatoži, pa razkrijem vse," se je sam pri sebi rotil Tomaž. "In da mu povrnem njegovo nesramnost, bom še danes poslal njegovi ženi nekaj cvetlice. Pa se naj jezi in ljubosumnosti razleti."

Tomaž je bil pač v resnici potreben počitka, a pri

voščiti si ga ni mogel, kajti čakalo ga je mnogo opravil. Najprej je bil novič prošil svojega nominalnega očeta Boltežarja Krmežljavčka, naj mu izroči pisma, ki jih je našel v zapuščini svoje žene.

"Sem prisegel — pred velikim altarjem sem prisegel — prej ne, da boš polnoleten," se je branil Boltežar in ker ga je Tomaž hudo prijemal in pestil, mu je ušel iz hiše.

Tomaž pa ni mislil odnehati in hotel je za vsako ceno dobiti pisma.

"Ko bi bil imel jaz pri Sv. Janezu tista pisma v rokah, bi bil fajmostru Jošku Mrcinu in njegovi kuharici Franciki Omahen že posvetil. A kaj, ko nisem imel ne enega teh pisem, ko sploh še nobenega teh pisem nisem videl. Moral sem vse riskirati in nisem ničesar opravil. To ni nič! To mora postati drugače. Preje moram vedeti, kaj so moji očetje pisali moji materi, potem bom lahko vsakega primerne prijel in ne tako, kakor em Joška Mrcino pro Sv. Janezu."

Tomaž je poznal prav preprosto sredstvo, da pride do pisem. Zvečer je šel v krčmo Luke Magarce, kjer sta se Boltežar in tudi vpočeni eksekutor Smole najraje mudila in je "v proslavo svojega srečnega povratka z dežele," naročil štefan močnega vina. Pri desetem štefanu je bila družba že tako glasna in vesele, da se je prišlinilo k mizi še nekaj tujih, vedno žejnih ljudi, ki so povečali hrup in veselost in pili kakor gobe. Pri četrtem štefanu je Luka Magarac začel peti "polag navade stare, društvo se sastalo je — eee," Boltežar pa je poskušal "čez jemati" in ker z glasom ni izhajal, je zlezel na mizo in se drl kolikor je mogel. Pri desetem štefanu je stari Smole že tako norel, da je hotel natakario zarubiti in jo eksekutivno prodati. A možje so mnogo prenesli in Tomaž je moral še več bankovcev položiti na mizo, predno jih je spravil v tisto stanje, v katerem jih je hotel imeti, namreč do popolne pijanosti in nezvesti. Ko je bilo čas, gostilno zapreti, so bili vsi udeležniki tega popivanja, razen Tomaža tako pijani, da se ni mogel nobeden ganiti.

DENAR V JUGOSLAVIJO

Posiljamo hitro, točno in gotovo. Potrjena podpisana lastnoročno od prejemnika prejmemo v najkrajšem času. Prodajamo

PAROBRODNE LISTKE

na vse črte V in IZ Evrope po originalni ceni. Dobivamo našim potnikom

POTOVALNE LISTINE

kot vse druge potrebne spise, ter opravljamo tudi

JAVNE NOTARSKES

posle vseh vrst vestno in točno. Dobivamo vsa potrebna dovoljenja za dobavo kake osebe iz Evrope v Ameriko. Prejemamo denar na

HRANILNO VLOGO

ter plačujemo po 4% obresti. Pričnite vaš račun danes. Največje hranilne uloge izplačamo na zahtevo ulagatelja brez obotavljanja.

Nemeth State Bank

John Nemeth pres.

10 E. 22nd St.

New York, N. Y.

PRIPOROČILO IN ZAHVALA

Spodaj podpisana izrekam na tem mestu najtoplejšo zahvalo slovenskemu zdravniku, kiropraktiki

DR. ALBERT IVNIKU
na 6408 St. Clair ave.

Uradne ure: 10-12; 2-4; 6-8
ki je mojo že dolgo trajajočo bolezen v dveh tednih ozdravil. Vsakemu ga najtopleje priporočam.

MARY NOVAK
5345 Standard Ave.

CUNARDA ČRTA

LADJA "PANNONIA"

odplove 30. oktobra

proti DUBROVNIKU in TRSTU.

Cena za tretji razred \$125.00. Dodatno še \$5.00 vojnega davka.

Oglasite se pri najbližjemu zastopniku Cunard parobrodne črte.

SELITVENO OBVESTILO!

DR. ZUPNIK

je preselil svoj urad iz 6127 St. Clair Ave. na

6131 St. Clair Ave.,

vogal E. 62. ceste nad novo banko.

Vzhod iz 62. ceste.

Dr. Zupnik ne vposluje nikakih potovalnih zobozdravnikov ali vežbancev, temveč sam osebno skrbi za svoje obiskovalce. Je že nad sedem let v tej okolici in ima na tisoče zadovoljnih obiskovalcev.

URADNE URE: .Od 8:30 dop. do 8:30 zvečer.

Ob nedeljah od 8:30 do 12.

ZADRUŽNA TRGOVINA.

SLOVENSKA DELAVSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 E. 152. cesta

je delavsko podjetje, kjer dobite mnogo življenjskih potrebščin ceneje nego drugje.

Naša želja je, da postanete tudi vi član tega podjetja in obenem tudi odjemalec.

Le na ta način si mora delavstvo pomagati, ako si osvaja trgovino in se v delovanje iste zainteresira.

Pridite in si nakupite vsega potrebnega v naši trgovini. Vedno sveža zaloga razne mesenine. Domače suho meso.

S. D. Z.

IZ KONVENCIJE S. S. P. Z.

NADALJEVANJE PREDPOLDANSKE SEJE 3. SEPT.

V pondeljek predpoldne je bilo sklenjeno na priporočilo zveznega odvetnika, da se vrši v četrtke ponovno izredno zborovanje zaradi amandirane združitvene pogodbe. Na Labor Day popoldne se ni vršilo zborovanje.

Na peti seji je bil prečitan zapisnik tretje seje in odobren. Razni odseki so šli na svoja dela, medtem ko so ostali člani konvencije čakali v dvorani, če bi jih slučajno eden ali drugi odsek potreboval. Konvencija je oprostila Mohor Mladica, da se odstrani od dopoldanske seje, ker je imel važne sodnijske opravke.

Dopoldanska seja 3. sept.

Vsi zborovalci so navzoči; zapisnikar čita zapisnik četrte seje, kateri se sprejme na predlog Mladice z dostavkom, da zapisnikar zabeleži v zapisniku imensko glasovanje zbornice glede sprejema združevalne pogodbe. Ker je bil g. Konda mnenja, da je samo 34 članov glasovalo za formalni sprejem pogodbe, je zapisnikar konstatiral, da je bilo 54 članov navzočih v dvorani, ko se je glasovanje vršilo in so glasovali kot sledi: 35 za sprejem, 17 proti, dva sta se pa vzdržala glasovanja. To se vzame na znanje.

Mahnich, član poverilnega odbora, poroča, da je poverilni odsek pripravljen dati svoje poročilo, na predlog čita imena delegatov in vsote, do katerih so opravičeni za vožnje stroške. Drugi odseki še niso končali svojih poslov.

Čita se pozdrav društva št. 25 v Readingu, Pa. Dr. Kern prosi, da ga konvencija oprostí od nadaljnjih zborovanj, pričeniš v soboto. Kočvar stavi predlog, da se ga oprostí, ki je sprejet.

Mahnich vpraša, ako bi konvencija zborovala na delavski praznik. Stvar se odloži do prihodnje seje.

Levstik prečita vabilo čikaških društev za banket in veselico, ki se vrši v soboto popoldan in zvečer. Se vzame na znanje.

Mladic stavi predlog, da se v soboto zboruje samo dopoldne; sprejeto.

S 36 glasovi se sprejme predlog Judniča, da predsednik prekine redno zasedanje konvencije in da se preide na izredno zborovanje, kakor se glasi naznanilo objavljeno v glasilu S. S. P. Z.

V smislu predloga prekine konvenčni predsednik redno zborovanje, na kar glavni predsednik Kužnik odpravi izredno konvencijo SSPZ s primernim nagovorom.

Izredno zborovanje SSPZ.

Prva seja: Navzoči vsi. Somrak predlaga, da konvencija soglasno imenuje stari konvenčni odbor. Predlog sprejet soglasno.

Na dnevnem redu je združevalna pogodba, nje sprejem ali zavrnitev.

Somrak dobi besedo in še enkrat v kratkih potezah označi, kaj se je govorilo in debatiralo o tej pogodbi na četrti redni seji in kako je članstvo glasovalo. Kaže na pretežno dvotretinsko večino glasov za sprejem združevalne pogodbe in apelira na vse one delegate, ki so pri formalnem glasovanju glasovali nasprotno, da popustijo in upoštevajo želje večine. Želi, da bi opustili aroganco, postali malo bolj tolerantni in šli naprej z maso, katere želje se ne da prikrivati. Pove tudi, zakaj je deloval za združitev, da iste ni zagovarjal iz osebnih koristi, ali pa celo radi tega, ker je član glavnega odbora SNPJ, temveč zato, ker je član SSPZ delal edino za njeno korist, ker tako mu je narekovala zdrava pamet in ker mu je tako naložila

čerta konvencija SSPZ.

Za besedo se oglasi še mnogo drugih delegatov, na kar je bil sprejet z veliko večino predlog, da se debata zaključí.

Besedo dobi Pokelšek, ki odgovarja Somraku in se čudi, kako pride Somrak do tega, da zahteva od manjšine, da ona popusti. Vpraša ga, zakaj on ne odjenja in pristavi, da bi bila združitev dobra za SNPJ, najbolj pa za one backe, ki so v glavnem odboru. On je za združitev na enakopravni podlagi, nikakor pa ne na podlagi te pogodbe.

Gospa Ivanšek vpraša, zakaj bi morala molčati manjšina, ko ima vsak pravico govoriti. Fritz si pri tej priliki privoščí časniškarskega poročevalca, (vedoč, da mu ne bo mogel odgovoriti, ker ni član konvencije) čes, da je elaboriral govore Somraka, kar je pa on govoril, je pa v par besedah povedal, a ni pogodba bolj izdelana, je vzrok njihovih odbojnosti, ki niso hodili na združevalne konference, ker so sedeli doma pa dopisovali ter so se znali na lep način oprostiti pred konvencijo. Pri prvi konferenci bili so navzoči samo trije člani združevalnega odbora SSPZ, kljub temu, da bi tudi M. Kočvar lahko prišel na konferenco, kajti njemu je pisal in dobil njegov odgovor predno se je odpravil na pot. Na klevelandsko konvencijo sta prišla samo on in Somrak, Kočvarja in pa Kvartiča pa ni bilo. Štirje bi vendar nekaj več napravili kot pa samo dva.

On se je strinjal s pogodbo, kot je bila izdelana na clev. konferenci, ker je bila napravljena na enakopravni podlagi in pristal je na to, da se dotična pogodba potem uredi, da bo odgovarjala zahtevam postavbe. Stvar pa se je vse drugače završila in ker se ni z njo, strinjal, je enostavno ni hotel podpisati, pa tudi ni vpraševal, zakaj in kako se je to zgodilo. Opozarjal je Aleša, toda zadnji ni hotel ničesar slišati in tudi pogodbe sprejeti. Že včeraj je omenil, da tu gre samo radi blagajne, ve pa dobro, da v postavi ne stoji, da se mora blagajna oddati in po njegovem mnenju bi zadostovalo, če članstvo plača samo asegment, blagajna pa ostane še naprej SSPZ.

Kotnik odgovarja Fritzu in ga opozarja na pisma, katera je pisal Alešu in v katerih se je izrazil, da Alešu zaupa in da naj on vse sam opravi. Kritizira Fritza, kot predsednika tega odbora in v daljšem govoru pojasni, da je očito kot beli dan, da bo ta konvencija sprejela pogodbo, da ne gre prej odtoč, dokler se združitev SSPZ IN SNPJ zagotovi. (Burni aplavzi).

Zaključno besedo ima Konda, ki si osvaja ravno iste pravice, kot Somrak in apelira v imenu manjšine, da je tudi nasprotna stranka tolerantna, da odjenja in glasuje proti združevalni pogodbi.

Somrak zahteva poimensko glasovanje (roll call.)

Poimensko glasovanje je pokazalo isti rezultat, kakor je bil priobčen na formalnem glasovanju. Vsi tisti, ki so prej glasovali za sprejem, so sedaj zopet tako glasovali, ravno tako oni za "ne", in Kužnik ter Kolar sta se zopet vzdržala glasovanja. Navzočih je bilo 54, za sprejem 35 glasov, proti 17 in dva nevtralna.

Glavni tajnik izjavi, da stranka za združitev nima dvotretinske večine glasov vseh navzočih delegatov, da ji manjka en glas. Nastale so burne debate, na kar je konvencija sklenila, da pošlje odbor štirih, da se informira pri državnem odvetniku, ako je po njegovem mnenju potrebno 36 glasov, da je dvotretinska večina vseh, ali če je močnejša stranka v resnici dobila zadostno število glasov, kakor to določa poseben korporacijski

zakon države Illinois. Od vsake stranke sta bila voljena v ta odbor dva člana. Med tem časom pa je bil določen odmor. Odbor se povrne, bil je pri državnem pravniku, govoril pa je najbrž s kakim pisarjem ali v pisarni nameščenim odvetnikom, ki je rekel, da na podlagi postavbe je treba, da ima večina 36 glasov ter jim rekel: "Ako nimate dovolj glasov in če se sta dva člana vzdržala glasovanja, zakaj ne glasujete tako dolgo, da bosta odglasovala, pa naj potem glasujeta "da" ali "ne", dokler ni stvar natančno odločena."

Kotnik in mnogi drugi člani so apelirali na delegata Kolarja, opozarjajoč ga, da je njegovo društvo dan prej poslalo brzojavko na konvencijo, v katerem je društvo jasno izrazilo željo po združitvi. Istotako so apelirali na Kužnika, ki zastopa poleg svojega mandata tudi društvo, ki je za združitev, da se on odloči in glasuje za združitev. Bilo je res nekoliko osebnih opazk, ampak ko je Kolar pojasnil svoje stališče in podal izjavo, da bo glasoval, če konvencija sklene ponovno glasovati, je prišlo do reda. Mahnič je stavljal predlog, da se ponovno glasuje. Verbič pa protipredlog, da se ostane pri zaključku prvega glasovanja. Mahničev predlog je dobil 32 glasov večine.

Ker je bila že ura šest, je stavlila delegatinja Ivanšek predlog, da se seja zaključí in nadaljuje drugi dan ob 8. uri. Predlog sprejet.

Druga seja izredne konvencije 4. sept. predpoldne.

Predsednik odpravi sejo ob določenem času v soboto zjutraj. Čitajo se imena delegatov. Vsi navzoči. Manjšina je poklicala zveznega odvetnika, ki pride v dvorano in daje med odmorom razna pojasnila na vprašanja. Pri tem posvetovanju pride zbornica do zaključka, da se sprejme odvetnikov popravek pogodbe k točki devet, ki samo v drugih besedah jasneje razloži vsebino devete točke. Ta popravek je bil sprejemljiv vsem, večini in manjšini, kakor tudi resolucija, katero je formuliral Mr. Strover in katero je on prečital v angleškem jeziku in katero je potem dr. Kern pojasnil v slovenskem. Po odmoru so nastopili razni govorniki od manjšine in večine, ki so v prijateljskem in združitelvenem tonu izrazili svoje vsestranske zadovoljstvo in pojasnili zakaj so bili za in proti. Na delegaciji se je opazila velikanska sprememba, in vsi so bili veseli, da se je dala stvar rešiti v popolno zadovoljstvo ne samo delegatov ampak celega članstva SSPZ.

Somrak stavi predlog, da se poruši prvo glasovanje o združevalni pogodbi. Soglasno sprejeto.

Zlogar stavi predlog, da se o pogodbi ponovno glasuje. Soglasno sprejeto. Vseh 54 na konvenciji navzočih delegatov (vštevši dr. Kerna, ki se je takoj zjutraj izjavil, da ostane še nadalje na konvenciji, kar je konvencija odobrila, je glasovalo za sprejem resolucije in združevalne pogodbe.

Somrak predlaga, da zapisnikar prečita zapisnik izredne konvencije. Sprejeto. Zapisnik prečitan.

Sprejet je soglasno predlog, da se izredno zasedanje zaključí in preide na redno konvencijo. Predsednik zaključí zasedanje ob pol enajsturi predpoldne.

Sedma seja redne konvencije. (Dalje prihodnjič.)

Mike se ga je precej pošteno nalezal, poleg tega je imel pa še malo flaško rožinovec v hlačnem žepu, ki se nahaja na zadnji plati. Zato ni čuda, da je bolj slabo videl ter padel v odprto luknjo, kjer so popravljali kanal. Ko tako visi v odprtini, začuti nekaj tekočega na svojem bedru. "Za božjo voljo," se vstraši Mike, "pa bo menda moja kri."

CUNARD LINE

LADJA "SAXONIA"

Odplove 30. oktobra

NARAVNOST DO HAMBURGA

Tretji razred \$115.00 in \$5.00 vojnega davka.

Zglasite se pri najbližnjemu zastopniku CUNARD LINIJE.

Slov. Delavski Dom v Collinwood, O.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednik: — JOHN IVANČIČ, 1280 E. 168th St.

Tajnik: — ANDREW ZUPANČ, 385 E. 162nd St.

Zapisnikar: — JOHN PRUDIČ, 1276 E. 168th St.

Blagajnik: — FRANK FENDE, 1225 E. 168th St.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: — JOHN BOHINC, 1296 E. 173rd St.

FRANK HAJNY in JOHN PAVLIN.

STAVBINSKI ODBOR: JOHN IVANČIČ, FRANK FENDE, JOHN BOHINC, PAUL ČESNIK, PAUL ŽELE.

Direktorske seje se vršijo vsak prvi in tretji torek v mesecu v Jos. Kandičevi Dvorani.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta. 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

L. A. STARCE, Oph. D.

SLOVENSKI DOKTOR OPHTALMOLOGIJE

Očesne bolezni, nervoznost in druge bolezni, ki jih povzročijo defektivne oči je naša posebnost.

6127 ST. CLAIR AVE.

Cleveland, Ohio.

Uradne ure: 10-12, 2-4 pop. 6-8 zv. Ob nedeljah in sredah od 10-12 dop.

OGLAŠAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

SLOVANSKA DELAVSKA PODPORNNA ZVEZA

Združena s Slov. Podp. Dr. Sv. Barbare in s S. D. P. D.

SLOVANIC WORKINGMEN'S BENEFIT UNION

SEDEŽ V JOHNSTOWN, PENNA.

GLAVNI URAD: 634 MAIN ST., JOHNSTOWN, PA.

USTANOVLJENA 16. AVG. 1908—INKORPORIRANA 22. APR. 1919.

Je močna in sigurna organizacija s 154 krajevnimi društvi, ima nad \$200.000.00 premoženja in okrog 11.00 članov.

Sprejema vsako značajno osebo ne glede na veroizpovedanje, zmerno kakega slovenskega ali angleškega jezika.

Članstvo zavaruje v starosti od 18—45 leta na \$250.00 \$500.00 in \$1000.00 smrtnine in za \$1.00 ali \$2.00 dnevne bolniške podpore. Osebe and 45—55 let starosti za \$100.00 smrtnine in \$1.00 dnevne ali brez bolniške podpore.

Zavaruje se tudi lahko samo za smrtnino brez bolniške podpore.

Celo bolniško podporo plačuje za dobo 6 mesecev in polovico iste za nadaljnjih 6 mesecev ene in iste bolezni.

Člani lahko zavarujejo tudi otroke v starosti od 2—16 let do \$200.00 smrtnine proti 10c mesečnine.

S. D. P. Z. posluje po National Fraternal Congress lestvici.

Svoje obveznosti plačuje redno n točno.

Nova društva se ustanavljajo z osem ali več novimi člani v starosti od 18—55 let.

Vstopnina znaša \$1.00 poleg redne mesečnine za mesec, v katerem pristopi.

S. D. P. Z. ima krajevna društva po vseh naprednih naselbinah v Zdr. državah in Canadi.

Po naselbinah, kjer še ni društva S. D. P. Z., pišite za pojasnila kako istega ustanoviti na glavnega predsednika ali pa tajnika.

J. PROSTOR, preds.

BLAŽ NOVAK, tajnik

6120 St. Clair Ave. Cleveland, O.

634 Main Street, Johnstown, Pa.

LOKALNE NOVICE

— V soboto je sodnik Westenhaver obsodil gostilničarja Rose, o katerega obravnavi smo že poročali, na štiri mesece zapora in \$500 globe. Rose je bil obsojen, prvič, ker je imel na nezakonit način v posesti žganje in drugič, ker je istega prodajal. Njegovo stanovanje je bilo preiskano od zveznih prohibicijskih birčev 6. februarja. Našli so za okrog \$100.000 raznih likerjev. Odvetnik obsojenega gostilničarja je vložil priziv za novo obravnavo.

— Mestni komisar za poulično železnico, Fielder Sanders, pravi, da knjige cestno-železniške družbe z dne 31. avgusta izkazuje, da se nahaja v obrestujočem fondu še \$316.000 in da vozne ni treba zvišati na 6c najmanj do srede meseca oktobra.

— Tovorni avtomobil je zadal smrtno poškodbo 3letni Pavlini Možina, katere starši stanujejo na 679 E. 157th St. Malo dekletce je hitelo preko ulice, da si kupi "kendija", ko je pridrel avtomobil ter jo podrl na tla. Eno kolo ji je močno poškodovalo glavo. Odpejali so jo v bolnišnico, toda bo bržkone umrla.

— Okrajni klerk Edmund B. Haserodt, ki je dobro poznan med clevelandskimi Slovenci 23. warda se je pobotal z demokratsko stranko ter bo deloval zanj pri jezenski volilni kampanji. Kakor znano se je Haserodt spri z demokrati pred par leti, ker ga niso hoteli postaviti županskim kandidatom svoje stranke. Haserodt je potem vodil neodvisno kampanjo za svojo izvolitev, toda je propadel ter obenem tudi v veliki meri povzročil poraz demokratskega kandidata Stinchcomba.

— Ker je sin ošedel od njega, je 75letni James Graham, ki je bil pri Moreau Gas Fixture Co. na Oregon ave. uposlen kot nočni stražnik, v petek ponoči izvršil samomor.

— Mrs. Ema Verry, stanujoča na 3126 Prospect Ave. je imela navado, da je pripravljala svoj zajtrk poleg postelje v mali peči na špirt. Ko si je večeraj zopet pripravljala svoj zajtrk, se je špirt polil po njeni obleki in postelji ter se ožgal. V trenutku je bila v plamenih. Ko je prišla pomoč, so jo prepeljali v bolnišnico, kjer se sedaj nahaja v jako opasnem stanju.

— Clevelandska policija svari vse osebe, ki mislijo kupiti avtomobile od kakih zasebnikov, da se v vsakem slučaju prepri-

POZOR, ROJAKI V PENNSYLVANII.

Rojake po državi Pennsylvaniji obveščamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik g. Josip Ivanetič,

ki je upravičen pobirati naročnino za "Enakopravnost", izdati polnomčna potrdila ter sprejemati druga dela, spadajoča v tiskarsko stroko.

Rojakom ga najtopleje priporočamo, da mu gredo povsod na roko.

Uprava "Enakopravnosti"

čajo, da-li ni avtomobil ukraden. V zadnjem času je bilo najdenih v bližini Rochestra, N. Y., okrog 50 Hudson avtomobilov, ki so bili odpeljani iz Clevelanda. Taki tatovi so ponavadi pripravljeni prodati zelo poceni, da se iznebijo svoje robe. Kot vzrok pravijo ponavadi, da so v finančni stiski, in da morajo prodati pod ceno. Kdor gre na lim, in kupi avtomobil, katerega pozneje spozna policija za ukradeni lastnino, ponavadi pride ob svoj denar. Zato je treba biti pri takih kupčijah zelo previden.

— Policist William Downey je bil v soboto aretiran in poslan v ječo, ko se je pri policijskem ravnatelju pritožil. Margaret Burner, ki lastuje sladstičarno na 5894 Cedar ave. da jo je hotel napasti. Takoj po aretaciji je obdolženi policist sam od sebe resigniral. Mrs. Burner pripoveduje, da se je Downey oglašil v njeni prodajalni, da rabi njen telefon. Ko je bil njegov telefonski pogovor končan, pravi, da jo je skušal napasti nato pa je odšel. Kasneje se je zopet vrnil še z enim policistom, ter pričela z njo argumentirati, toda sta končno odšla. Obdolženi policist pravi, da ni res, da je skušal napasti Mrs. Burner.

— Ko je sinoči na W. 40. St. in Denison ave. neki avtomobil zadel v voz poulične železnice, je bil na mestu ubit voznik avtomobila, Walter Ligmanowski, star 28 let, stanujoč na 7000 Fullerton ave. Walter Wolzak in Jos. Wolzak, ki sta se tudi nahajala v avtomobilu, sta ušla z manjšimi poškodbami.

— V državi Ohio je bil pridelek krompirja in sadja kot jabolk, hrušk in breskev izredno velik. Medtem ko se bo krompir spravil na trg, pa pravijo poročila iz kmetov, da bo veliko sadja prišlo v nič. Vzrok temu so največ trgovci s sadjem na debelo, ki se ne pobrigajo da ga dobijo v mesto. Pravijo, da kmetom tudi manjka delavcev in da je transportacija slaba. To je morda res. Ampak trgovci na debelo bi lahko najeli tovrstne avtomobile in šli po sadje na kmete. Spominjamo se, da se je za časa železničarske stavke prevažalo najraznovrstnejše predmete celo med Chicago in Clevelandom. Ako je bilo to mogoče za časa stavke, zakaj bi ne bilo sedaj?

— Danes se vrši seja Kluba društev S. N. Doma. Začetek ob 8. uri zvečer. Več važnih reči je rešiti, posebno glede vinske trgovine ki se bode priredila na 9. oktobra 1920. Vsi na to sejo.

— Jutri 21. septembra 1920 pa se vrši seja direktorija S. N. Doma in ob enem sestanek tajnikov in zastopnikov društev delničarjev S. N. Doma. Ukreniti je več zelo važnih stvari, posebno glede kolektanja delnic, v katero svrhu je sklican sestanek tajnikov in zastopnikov. Vsi na sejo. Pismena sabila so bila razposlana na vse tajnike in zastopnike. Če ga kdo ni prejel, naj pride vseeno na sejo. — Tajnik.

Novice iz domovine.

Koroški plebiscit. — Ponovno pozivamo vse našince, ki imajo glasovalno pravico, naj javijo svoj glasovni list v Narodnemu svetu v Velikovec. Glasovalno pravico pa imajo v pasu A brez razlike spolja vsi tisti, ki so bili: 1. leta 1919. stari najmanj 20 let; 2. ki so na dan 1. jan. 1919 stalno bivali v katerikoli občini pasu A in 3. ki poleg teh točk izpolnijo vsaj še enega izmed sledečih treh pogojev: a) rojeni morajo biti v pasu A ali b) stalno so morali bivati v pasu A vsaj od 1. jan. 1919 ali pa c) ki so v katerikoli občini pasu A pristojni. Isti so pogoji za glasovalno pravico v pasu B. Prijavijo naj se pa tudi tisti, ki dvomijo, če imajo glasovalno pravico in sporočijo svoj naslov z natančnimi podatki. — Za narodni svet: dr. Dolan, l. r.

Računanje v dinarjih se je pričelo pri vseh železniških blaginjah v področju železniškega ravnateljstva v Sarajevu. Vsi tarifi se tam od 15. t. m. plačujejo in zaračunavajo ne več v kronski, temveč v dinarski vrednosti. Ne bo dolgo, ko bodo dr. Korošec in njegovi tovariši tudi Slovence osrečili s kako tako odredbo in nam podražili in pogrenili že itak drago in grenko življenje!

Za zagrebško univerzo je zahtevala posebna deputacija pri finančnem ministru in ministru za prosveto, da se odobri za potrebo zagrebške univerze kredit 20 milijonov dinarjev. Najbrž bo finančni minister tej prošnji ugodil. Kredit bodo uporabili

za zgradbo poslopja medicinske fakultete.

Oklic vsem najemnikom stanovanj v Ljubljani. — Prejeli smo: Zastopniki hišnih gospodarjev se zberejo te dni v Belgradu, da sklepajo o pridobitvi baje izgubljenih pravic hišnih gospodarjev, o povišanju najemnin, o znižanju hišnih davkov, o prosti odpovedi stanovanj, itd. Najemniki stanovanj! Preči vam v tej stanovanjski bedi in v tej splošni draginji še novo, občutljivo breme, povišanje stanarin. Proti že dobro organizirani močni organizaciji hišnih posestnikov vam ne preostane drugo sredstvo nego edinole samopomoč v močni protioorganizaciji najemnikov, vsled česar se ustanovi društvo stanovanjskih najemnikov, katerega društvena pravila so že od vlade potrjena. Vzglede drugih mest kakor na primer Trst, kjer je že slična močna 20.000 članov broječa organizacija, ki se bori z uspehom proti pohlepčnosti hišnih posestnikov, bodi v vzpodbudo. Kdor uvideva nujno potrebo te organizacije v lastno obrambo, naj se prijavi pri hišnikuinspektoratu dr. žel. v liceju ali pa v Gradšču, št. 7, pritličje levo, druga soba. Pristopnina znaša 1 K v pokritje tekočih stroškov. Občni zbor in volitev vodstva se naznani čim najprej mogoče potom časopisja. — Pripravljalni odbor.

Avtomobilska nesreča. — Pri Grosupljem se je po nesreči angleški trgovec iz Londona, Thomas Matlebedock. Enemu kolesu hitro dirjajočega avtomobila je počila gumijeva cev, vsled česar je avtomobil zavil na stran ter pri tem z vso silo freščil ob bližnji brzojavni drog. Avtomobil se ni poškodoval, pač pa je padel trgovec, ki je vodil avtomobil, tako nesrečno, da se je težko poškodoval na desnem čelu. Dr. Maore iz Ljubljane mu je nudil prvo zdravniško pomoč. Prepeljali so ga v ljubljansko Leonišče.

Sreča v nesreči. Iz Labudske doline je prišel v Ljubljano Josip Fonda ter si najel prenočišče v hotelu "Mirja". V hotelski restavraciji se je nekoliko razveselil. Med veseljem je menjal nekaj ameriških dolarjev za 553 jugoslovanskih kron. Po veselju je šel spat, imajoč pri sebi še znatno množino dobre ameriške valute. Drugo jutro pa je opazil, da mu je iz denar-

nice izginilo 5000 K, dotim so vsi dolarji ostali nedotaknjeni, ker jih je bil shranil v nogavico.

Na mariborski policiji mislijo, da je policija za to tu, da ovira širitev socijalističnega časopisja. Na naše kolporterje strogo pazijo, ali so 14 let stari ali ne. "Stražo" in druge take buržoasne časopise pa lahko prodajajo petletni srajčniki. — Posebno nekateri bivši tržaški policisti kar ne smejo videti rdečega nagelina ali kravate kamoli časopisa!

PRIDE

V CLEVELAND O.

Dr. Albert F. Snell

od Snelovega privatnega Sanatorija v Cincinnatiju, O.

Bo v svojem CLEVELANDSKEM URADU 80 Public Square V SOBOTO 18. septembra in bo ostal do sobote 2. OKTOBRA.

SAMO DVA TEDNA!

Doktor zdravi vse kronične bolezni in hibe mož, žen in otrok!

Veliko slučajev je, ko se je lahko izogniti nevarne operacije, ako se prepušči zdravniškemu zdravljenju.

Zdravijo se vse moške, ženske in otročje bolezni.

Katarju in boleznim v želodcu se posveča posebna pozornost.

Ako imate katarnе nepravilke, pridite, da se vas preišče. Vsi bolni naj se poslužijo te prilike. Ako ste ozdravljivi, vam povemo, ako ne, vam da nasvet. Noben bolnik naj ne zamudi te prilike.

Ako imate revmatizem, nervoznost, slabost, otekle noge ali roke, jetrne nepravilke, srčne bolezni, ali katerekoli zgrgljajoče bolezni kakor oslabiljenost, bledost, vrtoglavost, dispneja, slabo prebavo, zabasnost, nepravilke v želodcu ali epilepsijo, obiščite dr. Snella.

Uspešno se zdravijo krvne in kožne bolezni, kakor tudi pruh.

Ženske,

ki trpijo na glavobolu, melanholiji, hrbtenici ali na kakih posebnih boleznih, ki so lastne ženskam, naj gotovo vprašajo za svet tega specialista.

Ovarium ali trebušne nepravilke se zdravijo brez operacije. Ako se vam je svetovalo, da se daste operirati za te vrste bolezni ali vsled pruha, tedaj ne postavljajte preje življenja v nevarnost, da vprašate tega specialista.

Stari ali mladi možje. Nobene razlike ni, na čem bolehate ali koliko časa bolehat; ako je v nevarnost vaša sreča, obrnite se na tega specialista.

Nič ne de, kakšno bolezen imate ali kako slabe izjave ste slišali o sebi, nič ne de, ako se vam je reklo, da ste neozdravljivi. Posvetujte se s tem znamenitim zdravnikom, in ako je le nit upanja, tedaj boš te našli upanje v njegovem zdravljenju, ki vas bo dovedlo do zdravja, zadovoljstva in sreče.

POSEBN APOZORNOST se obrača na kemične in mikroskopične preiskave krvi, urina in sputuma in na nervoznostne ter dušne kompliciranosti. Naslovite vsa sporočila na

Dr. Albert F. Snell 80 Public Square, Cleveland, O. or 1054 Wesley Ave., Cincinnati, O. Uradne ure: od 9. dopoldne do 8. zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 1. popoldne.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

MALI OGLASI

STANOVANJE

obstoječe iz 4. sob, kopališče in elektrika se odda za malo družino na 390 East 162nd. St. v Collinwoodu.

ODDAJO SE dve sobi za 2 ali 4 fante; kopališče, elektrika; poseben uhod. Zglasite se na 1127 Norwood Rd. 221-23

HIŠA S TRGOVINO — PEKARNO — NAPRODAJ!

11 sob, 6 spodaj, 5 zgoraj, kopališče, elektrika in vse moderno urejeno. Cena po dogovoru. Prodati se mora takoj radi odhoda v stari kraj. Vprašajte pri M. Pirc, 1226 E. 68th St. 222-26

NAPRODAJ!

Moderna 4leta stara hiša za 2 družini; dvojno krite verande; garaž, vsako stanovanje 5 sob; kopališče; elektrika; trd les; fornez na plin in premog. Nahaja se na vzh. 76. cesti, blizu St. Clairja. Cena \$14.500. Lastnik vzame tudi 2 mortgage za \$6.000 ako treba. Oglasite se na 7613 St. Clair Ave. med 8. in 10. uro. dop. in od 5 do 8. zvečer. 222-227

Vacation Trip That Satisfies

THE summertime will soon be here and with it the joys of a vacation trip. Where are you going? The Great Lakes is the mecca for particular and experienced travelers on business and pleasure trips. The D. & C. Line Steamers embody all the qualities of speed, safety and comfort, the freedom of the decks, the cool refreshing lake breezes, D. & C. Service Guarantees. Daily Service May 1st between Detroit and Buffalo. Leave 6:30 P. M. Arrive destination 9:00 A. M. Daily Service April 1st between Detroit and Cleveland. Leave 11:30 P. M. Arrive destination 6:15 A. M. MACKINAC ISLAND Service June 14th to Sept. 14th 3 trips per week. June 14th to July 1st. July 1st to Sept. 14th. 6 trips per week. Between Detroit and Buffalo Use Star Rail Tickets. Send 10c Stamp for Illustrated pamphlet and map of Great Lakes. Address L. G. LEWIS, G. P. A., Detroit, Mich. DETROIT & CLEVELAND NAVIGATION CO. A. A. SCHMIDT, President and J. T. MCINTYRE, Vice-President

SLOVENSKO DEKLE dobi službo v zobozdravniškem uradu. Oglasiti se je na 5398 St. Clair Ave.

Bodite pametni in kupite ARBU MAZILLO za rane, izpahilašaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni. The Ar-bu Laboratories Co. 14017 Darley Ave. Cleveland, O.

IŠČE Se slovensko dekle zmožno tudi angleščine, za delo v pekarski trgovini. Zglasiti se na 16305 Waterloo Rd. 219-21

DVE SNAŽNI SOBI za 2 ml. fante se oddata v najem; elektrika; kopališče. Vprašajte na 1023 E. 72nd Place.

IŠČEM

svojega brata John Pucelj da ma iz Hrovače pri Ribnici. Njegov naslov bi rada zvedela njegova sestra, ki je pred meseci prišla iz starega kraja poročati mu imam več posebnih stvari iz domovine. Ako ga kateri izmed sorjakov pozna, naj ga obvesti, da ga iščem, ali pa sam bereš te vrstice, te prosim, zglesi se na naslov

Johana Pucelj

694 E. 152. Str. 221-23 Collinwood, O.

FAIRCHILD'S BEST FLOUR

IN NO CASE BETTER IN ALL THE WORLD

LIKALCI — ženskih finih oblek dobijo stalno delo ter dobro plačilo.

THE LINCOLN DRY CLEANSING CO. 3627 Carnegie Ave. 220-21

Fisher's Salt Spirit Lotion

Oživljajoče, okrepljujoče Najboljše Allaround mazilo za praske, trudne ude in boleče mišice. Neprekosljavno za drgnjenje.

O. S. Princeton 245 Bell Rosedale 6353-W. JOS. VOVK 1123 Addison Rd. AVTOMOBIL ZA VSE SLUČAJE. se priporočam.

LIBERTY BOND IN VO NO VARČEVALNE ZNAMKE. Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj Simon, zaneslivi prekupčevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejajo. Vogal dajte ta cesta in Euclid ave. nad Sewer Sewing Machine Co. Oglejte to do 6. ure zvečer.

Tiskovna Družba

American-Jugoslav Printing & Pub. Co.

6418 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

Tiskarna

Tiskovine

Dnevnik

Tudi Vi

Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.

Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.

Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejše novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če še niste naročnik lista, naročite se nanj.

Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

TEL. PRINCETON 551

6418 ST. CLAIR AVENUE. CLEVELAND, OHIO.